

Λεωνίδας Βατικιώτης

Πρόωρη γήρανση για το νεοφιλελεύθερο πρόγραμμα της ΝΔ

Ιδιαίτερα αποκαλυπτική ήταν η δήλωση που έκανε ο υπουργός Οικονομίας Γιώργος Αλογοσκούφης, λίγες μέρες μετά την επιτυχημένη απεργία που κήρυξε η ΓΣΕΕ στις 15 Μάρτη 2006, για «μισθούς Βαλκανίων και τιμές Βρυξελλών» που κυριαρχούν στην Ελλάδα. Η δήλωσή του, που έγινε εν μέσω μιας ομοφροντίας αρνητικών δημοσκοπήσεων για το κυβερνών κόμμα, έφερε στην επιφάνεια, όχι με τον πιο διακριτικό ομολογούμενος τρόπο, τη βαθιά ανησυχία που επικρατεί στην κυβέρνηση από την αυξανόμενη λαϊκή δυσφορία, επιδιώκοντάς φυσικά να τη διασκεδάσει και να συγκαλύψει τις τεράστιες και εγκληματικές ευθύνες της κυβέρνησης γι' αυτή την κατάσταση. Δύο χρόνια μετά την άνοδό της στην εξουσία, η Νέα Δημοκρατία φαίνεται πραγματικά ανήμπορη να σηκώσει το βάρος των αντιλαϊκών μέτρων που επέβαλε και κυρίως διστακτική να συνεχίσει τον ίδιο δρόμο που εξόφθαλμα ισοδυναμεί με επιταχυνόμενη φθορά και στο βάθος... εκλογική ήττα. Πίσω από την πρόωρη γήρανση της κυβέρνησης Καραμανλή βρίσκονται τα νεοφιλελεύθερα μέτρα που επέβαλε, κατ' εντολή των πιο επιθετικών τμημάτων της αστικής τάξης όπως αυτά εκφράζονται μέσω του ΣΕΒ και των τραπεζιτών. Στο επίκεντρο αυτών των μέτρων βρίσκονταν οι εργασιακές σχέσεις και το επίπεδο των αμοιβών.

Αξίζει εδώ, επιγραμματικά έστω, να υπενθυμίσουμε τι άφησε πίσω της μέχρι τώρα η θατσερική επέλαση του Καραμανλή: Κατάργηση του δώρου με τον Νόμο 3385, που είχε ως αποτέλεσμα να σταματήσουν να

δίνονται στους εργαζομένους αμοιβές ύψους 1 δισ. ευρώ, αυξάνοντας πλέον τα κέρδη του κεφαλαίου. Απελευθέρωση του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων, με τον Νόμο 3371, επιμήκυνση του χρόνου εργασίας των μισθωτών και διεύρυνση του χρόνου απλήρωτης εργασίας. Κατάργηση της μονιμότητας για τους νεοπροσλαμβανόμενους στις ΔΕΚΟ, με τον νόμο 3429 και με τη σύμφωνη μάλιστα γνώμη της ΠΑΣΟΚικής και προσκείμενης στον ΣΥΝ συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας, και νομοθετικό επίσης πάγωμα οποιουδήποτε είδους μισθολογικής αύξησης, μέσω του περίφημου άρθρου 14 που είναι ενσωματωμένο στον νόμο και υποχρεώνει τις διοικήσεις των ζημιολόγων ΔΕΚΟ να καταρτίσουν νέους Γενικούς Κανονισμούς Προσωπικού. Μίνι ασφαλιστικό για χάρη των τραπεζιτών, με τον Νόμο 3377, που περιορίζει τα εργατικά δικαιώματα και χαρίζει πολλά δισ. ευρώ στους τραπεζίτες σε βάρος των ασφαλιστικών τους ταμείων και του ΙΚΑ. Επίσης ο Νόμος 3389 για τις συμπτράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, που στρώνει το χαλί για την επέλαση του ιδιωτικού κεφαλαίου ακόμη και σε δραστηριότητες όπου ποτέ δεν είχε καταφέρει να παρεισφρήσει μέχρι τώρα και ο «αναπτυξιακός» νόμος που κατήργησε την προηγούμενη υποχρέωση για δημιουργία θέσεων εργασίας και λειτουργία επί τουλάχιστον μια δεκαετία. Τέλος τα φορολογικά: αύξηση του ΦΠΑ από 8% σε 9%, και από 18% σε 19%, και προκλητικές από την άλλη φοροαπαλλαγές για το κεφάλαιο, που ξεπερνούν τα 2 δισ. ευρώ ετησίως.

Όλα τα παραπάνω συνοδεύτηκαν –στην κορύφωση του νεοφιλελεύθερου χειμώνα– με ξυλόδαρμους και επιστρατεύσεις απεργιών, όταν απέτυχε ακόμη και η παραδοσιακή μέθοδος απεργοσπασίας που θέλει τις απεργίες να χαρακτηρίζονται «παράνομες και καταχρηστικές» με αποφάσεις καριμπόν. Η προκλητική στάση των βιομηχάνων και των τραπεζιτών στη συνέχεια, όταν οι μεν ζήτησαν την επιλεκτική (σε πρώτη φάση) κατάργηση του βασικού μισθού και χαρακτηρίσαν «γενναϊόδωρη» την πρότασή τους για αυξήσεις της τάξης του 2,8% στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων για την υπογραφή της Νέας Εθνικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας, και οι δε αρνήθηκαν ακόμα και να καθίσουν στο τραπέζι των συλλογικών διαπραγματεύσεων αμφισβητώντας ευθέως και με πρωτοφανή για την Ελλάδα τρόπο τις συλλογικές συμβάσεις, δεν αποτέλεσε κερανό εν αιθρία. Η Νέα Δημοκρατία συνειδητά και προσχεδιασμένα απειληθώσε τις πιο αντιδραστικές δυνάμεις του κεφαλαίου επιδιώκοντας με αυτό τον τρόπο να αντιμετωπίσει την κρίση του ελληνικού καπιταλισμού, επιδεινώνοντας απότομα τους όρους εργασίας και διαβίωσης των εργαζομένων, των νέων και των συνταξιούχων.

Ο κίνδυνος όμως να έχει ο Κ. Καραμανλής την τύχη του Μητσοτάκη, που παρέσχε μαζί του το 1993 και ένα νεοφιλελεύθερο πρόγραμμα μακράς πνοής, υποχρεώνει τη Νέα Δημοκρατία και την αστική τάξη άμεσα να επιβραδύνει την ταχύτητα των αντιδραστικών μεταρρυθμίσεων. Όχι φυσικά να τις αναστείλει. Αλλά, να παρεμβάλλει άρον άρον την υλοποίηση παροχών και προεκλογικών εξαγγελιών που είχαν προγραμματιστεί για το τέλος της τετραετίας, δίνοντας μια ψευδαίσθηση «ήπιας προσαρμογής», κατά τη... νεοδημοκρατική διάλεκτο. Τέτοια μέτρα θα είναι η αύξηση της κατώτατης σύνταξης του

ΟΓΑ στα 330 ευρώ και του ΕΚΑΣ που υπολογίζεται να φτάσει τα 230 ευρώ, όπως επίσης και κάποιες φορολογικές ελαφρύνσεις προς τους εργαζομένους.

Το κέντρο βάρους παρ' όλα αυτά της οικονομικής πολιτικής, κατά το δεύτερο μισό της κυβερνητικής θητείας, δεν θα προσδιοριστεί από τα ψήφουλα του ΕΚΑΣ, αλλά από τη συνέχιση των ιδιωτικοποιήσεων, το προσεκτικό άνοιγμα του ασφαλιστικού και την παράταση της λιτότητας. Η συνέχιση της σφιχτής εισοδηματικής πολιτικής όμως στερείται πλέον και της ελάχιστης νομιμοποίησης – που μπορεί να πει κανείς ότι της είχε προσδώσει τα τελευταία δύο χρόνια η επίκληση της περίφημης «απογραφής». Η απόφαση της Γιουροστάτ να αποδεχτεί τις μεθόδους λογιστικής καταχώρισης των πολεμικών εξοπλισμών που είχε εφαρμόσει το ΠΑΣΟΚ και η πρόβλεψη ότι το δημόσιο έλλειμμα θα κινηθεί κάτω από το 3%, που είναι το όριο το οποίο θέτει η ΕΕ, έρχεται να αποκαλύψει ότι η πολιτική της λιτότητας εφαρμόζοταν και συνεχίζει να εφαρμόζεται όχι για να «εξυγιανθούν» τα δημόσια οικονομικά, αλλά για να μπορούν οι βιομήχανοι να παίρνουν νέες επιδοτήσεις. Η λιτότητα δηλαδή για την εργατική τάξη είναι η άλλη όψη και το συμπλήρωμα του «κείνσιανισμού για τους πλοισίους» που εφαρμόζουν οι κυβερνήσεις όλης της Ευρώπης και των ΗΠΑ.

Σε ό,τι αφορά το ασφαλιστικό η κυβέρνηση σκοπεύει μέχρι το τέλος της θητείας της να ανοίξει ζητήματα όπως τα βαρέα και ανθυγιεινά, οι πρόωρες συνταξιοδοτήσεις και οι όροι συνταξιοδότησης των γυναικών, που, παρότι είναι κεφαλαιώδους σημασίας, μπορούν να χαρακτηριστούν επιμέρους καθώς δεν θίγουν καθολικά δικαιώματα, όπως είναι το γενικό όριο συνταξιοδότησης, ή το ύψος των συντάξεων, για παράδειγμα. Με αυτά προβλέπει να αναμετρηθεί κατά την

εκκίνηση της δεύτερης θητείας της – όπως ακριβώς υπολόγιζε και ο Σημίτης... Δημοσιογραφικές πληροφορίες όμως αφήνουν ανοιχτό το εξής ενδεχόμενο: σε πλήρη συμφωνία με το ΠΑΣΟΚ, η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας να προχωρήσει στη σύνταξη ενός νόμου-πλασίου για την κοινωνική ασφάλεια που θα περιγραφεί ως σχέδιο σωτηρίας μακράς πνοής πιθανά και 30 χρόνων, έτσι ώστε να παγώσουν οποιαδήποτε σχέδια αντίδρασης, και να μην επαναληφθεί το κάζο του Σημίτη που υποχρεώθηκε σε άνευ όρων υποχώρηση μετά τη θύελλα των αντιδράσεων που προκάλεσε το ασφαλιστικό του Γιαννίτση. Μια τέτοια συμφωνία πιθανά θα θωράκιζε ακόμα και το ΠΑΣΟΚ, ώστε σε περίπτωση ανόδου του στην εξουσία να υλοποιήσει αυτό το σχέδιο με τη στήριξη της ΝΔ... Σε κάθε περίπτωση τι παραλείπεται; Ότι το ασφαλιστικό σύστημα δεν κινδυνεύει από τις παροχές προς τους ασφαλισμένους ή το όριο συνταξιοδότησης, όπως

με σαφήνεια υποδεικνύουν οι αναλογιστικές μελέτες, αλλά κινδυνεύει από τις κυβερνήσεις που αυθαίρετα δεν πληρώνουν στα ταμεία τις νομοθετικά κατοχυρωμένες υποχρεώσεις του Δημοσίου, από την εισφοροδιαφυγή του ιδιωτικού τομέα που ανέρχεται σε 500 δις. ετησίως, από τη μοναδική για τα δυτικοευρωπαϊκά δεδομένα έκταση της ανασφάλιστης εργασίας στην Ελλάδα, και από την υποχρέωση που εξακολουθούν να έχουν τα ασφαλιστικά ταμεία ακόμα και τώρα να στηρίζουν κρατικές μετοχές, ακόμα και αν καταγράφουν ζημιές!

Η τύχη που επιφύλασσεται τέλος στην Ολυμπιακή, με την κατάργησή της ουσιαστικά και την εκχώρηση μέρους του έργου της και ακόμα μικρότερου μέρους του προσωπικού της σε μια νέα εταιρεία, ονόματι «Πάνθεον», αποκαλύπτει ότι μόνο κατ' ειρημισμό μπορούν να αποκληθθούν «ήπιες» οι νεοφιλελεύθερες προσαρμογές που προγραμματίζονται.

Egon Schiele, Μικρό δέντρο στο τέλος του φθινοπώρου, 1911

Gustav Klimt, Η μεγάλη λεύκα (επερχόμενη καταιγίδα), 1902